

Інфармацыйная культурна-грамадская газета Гарадоччыны

ГАСЦІНЕЦ

№ 7 (250) ТРАВЕНЬ 2018 ГОДА

БЕЛАРУСКІ АФАРЫЗМ

Хто не любіць волі, – не нашага роду

Янка Купала

БЕЛАРУСКАЯ СПРАВА

SECOND LIFE ВЫДАЎ КНІГУ ГЛОБУСА

Кніга А.Глобуса выдадзена ў віртуальнай Беларусі ў Second Life, якую стварыў і падтрымлівае наш зямляк Уладзімір Слабін.

Кніга Адама Глобуса «Беларус і...» пабачыла свет у віртуальнай Беларусі ў Second Life. Твор на 154 старонках уяўляе сабой зборнік версэт, кожная з якіх апісвае беларуса ў параўнанні з іншымі нацыянальнасцямі: беларус і паляк, беларус і ўкраінец, беларус і рускі і г.д. Часам гэтыя апісанні жартаўлівыя, часам сур'ёзныя, але ў кожным разе яны праўдзівыя, бо паўсталі з аднаго боку, з выдатнай эрудыцыі аўтара ў галіне сусветнай літаратуры, а з другога — з яго багатага досведу падарожжаў і сустрэч з людзьмі розных моў і культур.

Кніга праілюстравана знойдзенымі ў Сеціве фатаграфіямі беларускіх мужчын рознага веку і заняткаў. Першымі ідуць сам аўтар і знакамітыя беларусы — Якуб Колас і Янка Купала, Францішак Багушэвіч і Кастусь Каліноўскі, Іван Луцкевіч і Максім Багдановіч у сучасных вобразах Аляксандра Перагудава. У галерэі паэты Рыгор Барадулін і Славамір Адамовіч, актор Павел Харланчук, спевакі Дзмітрый Калдун і Вінсэнт, выкладчык Алесь Лагвінец, лекар Андрэй Вітушка, следчы Алег Волчак, журналіст «Нашай Нівы» Арцём Гарбацэвіч, тай-баксёр Дзмітры Валент, футбаліст Віталь Радзівонаў і многія іншыя. Паколькі аўтар нідзе не напісаў «беларуска», фатаграфіі выключна мужчынскія. Таксама яны індывідуальныя — групавыя фота побач з версэтамі «Беларус і албанец», «Беларус і англічанін» і інш. выклікалі б недарэчныя асацыяцыі. Адзінае калектыўнае фота — лідэры СНД на сустрэчы ў 2006 г. (у вышыванках).

Гэта не першая беларуская кніга, выдадзеная ў трохмерным віртуальным асяроддзі. Раней такім фарматам выйшлі гравюры Францішка Скарыны, «Лісты з-пад шыбеніцы» Кастуся Каліноўскага, «Матчын дар» Алеся Гаруна, «Што трэба ведаць кожнаму беларусу» Вацлава Ластоўскага, «Пра герб і сцяг» Вінцука Вячоркі, «Вялікія і славутыя людзі беларускай зямлі» Уладзіміра Бутрамеева, «Адкуль мы» Леаніда Дайнекі. Аднак Глобусаў «Беларус і...» — першая кніга, апублікаваная ў Second Life пры тым што яна яшчэ не выдадзена ў Real life (рэальным жыцці). Чытаць твор Глобуса найлепей непасрэдна ў віртуальнай Беларусі, але тыя, хто яшчэ не адкрыў для сябе гэты віртуальны свет, могуць скарыстацца дзеля гэтага ролікам з Youtube.

Даслана Vitaut Arabello

Ад рэдакцыі: Second Life стварыў Уладзімер Слабін — наш зямляк, які працаваў у школах Гарадоччыны, Віцебскім універсітэце, а зараз займаецца навуковай дзейнасцю ў ЗША

ГАНДАЛЬ

НОВАЯ КРАМА МЭБЛІ

Крама гандлёвай сеткі «AMI», якая спецыялізуецца на пародажы мэблі, працуе і ў Гарадку.

Трэцці месяц у Гарадку працуе крама «Амі» ад Унітарнага прадпрыемства «Гандлёвы Дом» Лагуна. Гэтая сетка крамаў спецыялізуецца на продажы мэблі і тавараў для дому, кабь зрабіць яго ўтульным.

Дарэчы і брэндавы слоган сеткі — " Амі — утульны дом«. Дадзеная сетка карыстаецца сучаснымі метадамі працы па прасоўванню сваіх тавараў на спажывецкім рынку Беларусі. Спажыўцы ў Гарадку ўжо атрымалі ў свае паштовыя скрыні рэкламную прадукцыі «Амі» пра шматлікія зніжкі перад святочнымі днямі.

А яшчэ больш зніжак магчыма знайсці на сайце фірмы: https://ami.by/

Менавіта тут міагчыма прачытаць пра падыход «AMI» да гандлю: «Стварыць ўтульную і камфортную прастору для паўнавартаснага жыцця дапаможа прыгожая і якасная мэбля. „Амі" прапануе мэблю і тавары дэкору для кватэры і загараднага дома. Вы можаце купіць канапу ў залу, ложак у спальню, камплект драўляных крэслаў для кухні, мэбля з ротанга для садовага ўчастка.

Перад купляй рэкамендуем вывучыць увесь пералік тавараў, зазірнуўшы ў раздзел „Каталог". Вы зможаце ўдакладніць памеры і тэхнічныя характарыстыкі ўсіх мадэляў, аж да механізму трансфармацыі канапы. Мы за індывідуальны падыход — нашы кліенты самі выбіраюць тып і каляровае рашэнне абівальны тканіны. Такім чынам, кожны пакупнік атрымлівае эксклюзіўную мэбля, ідэальна прыдатную для яго інтэр'еру. Тавары ад „Амі" аб'ядноўвае стыль і еўрапейскі ўзровень якасці, выдатная функцыянальнасць і ўзорныя характарыстыкі.

Кошты на мэблю ў крамах „амі" даволі дэмакратычныя. Акрамя таго, у сетцы крам пастаянна дзейнічаюць цікавыя акцыйныя прапановы і праводзяцца распродажы. Таксама Вы можаце набыць тавары ў растэрміноўку. А гэта значыць, у кожнага ёсць магчымасць купіць якасную і недарагую мэбля, як у Мінску, так і ў многіх іншых гарадах Беларусі.»

Варта нагадаць, што крама «AMI» працуе у Гарадку на тэрыторыі былога харчовага камбінат па вуліцы Невельская шаша д. 37 усе сем дзён у тыдзень.

Леанід Гаравы

ЗНАЧНА БОЛЬШ НАВІНАЎ ПРА ГАРАДОК НА HARADOK.INFO

СПРАВЫ МНС

СНЕСЕН АВАРИЙНЫЙ ОБЪЕКТ ОАО «МОЛОКО»

В Городокском районе по рекомендации МЧС снесен аварийный объект ОАО «Молоко», сообщил корреспонденту БЕЛТА начальник отдела организационного обеспечения государственной системы предупреждения чрезвычайных ситуаций и гражданской обороны Витебского областного управления МЧС Андрей Шавель.

Аварийный молочно-приемный пункт, расположенный в агрогородке Межа, представлял угрозу для безопасности людей. По результатам обследования и рекомендаций областного управления МЧС и облисполкома собственник здания принял своевременные меры по его сносу.

По словам Андрея Шавеля, аналогичные примеры работы по сносу и демонтажу ветхих и аварийных объектов можно найти в каждом районе области. Данный вопрос находится на постоянном контроле местных органов власти. Комиссии по ЧС всех уровней в случае выявления каких-либо дефектов на эксплуатируемых объектах выдают собственникам рекомендации о необходимости проведения детального обследования с привлечением специализированных организаций. В Витебской области такое обследование выполняют Полоцкий госуниверситет, «Витебскгражданпроект», «Витебскжилпроект», «Витебскпроектреставрация», «Витебскградпроект», «Витторгпроект», «Орша-ИнженерСтройПроект», «ВИРСО» и институт «Витебсксельстройпроект».

За 2017 годимиобследовано более 700 объектов. Важным направлением работы является также выявление с последующим сносом или вовлечением в хозоборот пустующих и ветхих домов в сельской местности. Здесь наиболее активно работают сельские исполкомы и местные органы власти.

Всего за минувший год в регионе было снесено 715 ветхих и пустующих нежилых домов, в том числе 57 — с привлечением техники и работников органов МЧС.

По данным фонда «Витебскоблимущество», в результате этой работы перераспределены 645 земельных участков на площади 89,1 га, в том числе 528 участков общей площадью 70,7 га переданы в земли населенных пунктов (часть из них затем включена в перечень свободных земельных участков), 81 участок (13,2 га) передан сельскохозяйственным организациям, 18 (2,9 га) — для строительства и обслуживания жилых домов.

«БЕЛТА»

ПАШАНЦАВАЛА

ДЗЯЦЕЙ ВЫРАТАВАЛІ З ПАЖАРУ

На пажары кватэры ў Гарадку супрацоўнікі МНС выратавалі дваіх дзяцей, перадае БЕЛТА.

Паведамленне пра пажар кватэры ў пяціпавярховіку ратавальнікі атрымалі 6 траўня ў 14.38. Прыбыўшы на месца здарэння, яны пабачылі дым з акна на другім паверсе дома. Дарослых дома не было. Пра дым паведамілі суседзі.

Супрацоўнікі МНС трапіла ў кватэру праз уваходныя дзверы і праз гаўбец, куды падняліся з дамапогаё пад'ёмніка. Яны выратавалі з кватэры дваіх дзяцей — трохгадовага хлопчыка і чатырохгадовую дзяўчынку. Дзеці былі ў прытомнасці. Брыгада хуткай дапамогі даставіла іх у рэанімацыю лякарні з дыягназам «атручэнне прадуктамі гарэння». Дзеці былі ў стане сярэдняй ступені цяжкасці.

Агонь пашкодзіў у кватэры ложак і рэчы, там закураныя сцены і столь. Мяркуецца, што прычынай пажару сталі дзіцячыя гульні з агнём.

Т. Гаражанка

Аб'ява

Аператыўная інфармацыя аб падзеях Гарадоччыны, рэгіёна і больш, чым у газеце, зараз па-беларуску і па-расейску з'яўляецца на новым Інтэрнэт рэсурсе: http://haradok.info

****

Наша газета "Гасцінец" пачала размешчацца на партале http://haradok.info ў раздзеле "Газета "Гасцінец", дзе ствараецца архіў за мінулыя гады.

****

Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Гасцінец» паведаміце рэдакцыі аб гэтым – і вы яго атрымаеце. Калі ўжо не жадаеце атрымліваць выданне, то патэлефануйце у рэдакцыю.

ФУТБОЛ

ЗАЯВІЛІ ПРА СВОЙ ВЫСОКІ ЎЗРОВЕНЬ

13 траўня ў чвэрцьфінале Кубка вобласці па футболу гарадоцкі клуб «Дзецкасельскі» па пенальці перамог моцнага «Газавіка» з Віцебска. Гэта — першая афіцыйная перамога гарадоцкага клуба пад новай назвай — «Дзецкасельскі». У гэтым сезоне яго спонсарам стаў расійскі сельскагаспадарчы канцэрн, якія мае малочную вытворчасць на Гарадоччыне.

Футбольны сезон 2018 года адкрыўся чвэрцьфінальнымі матчамі на Кубак вобласці, у які падалі заяўкі восемь каманд. І ў чвэрцьфінале гарадоцкія футбалісты паехалі ў Віцебск на сустрэчу з «Газавіком», які не раз перамагаў іх у папярэднія гады.

Ды і паходу матча віцебская каманда двойчы вяла. Але наша каманда дзякуючы найперш майстэрству свайго новага лідэра Алега Слаўціна, які гэтай зімой пераехаў у Гарадок і значна ўзмацніў каманду, здолела зраўняць лік. А ў пасляматчавых пенальці менавіта Алег Слаўцін прынёс перамогу нашай камандзе і выхад у паўфінал. Нагадаем, што ў нас пенальці яшчэ забілі: Баранок Андрэй, Фадзееў Дзяніс, Галуза Ілля, Ізафатаў Эдуард, а ў асноўны час першы мяч адквітаў Дзяніс Фаддзеяў пасля перадачы Алега Слаўціна.

Яшчэадзінматчучвэрцьфіналі завяршыўся па пенальці: у Віцебску «Славянскі Вялес-Дзвіна» саступіў ФК «Лепель» — 2: 2 (па пенальці 1: 4). У двух іншых чвэрцьфіналах госці ўжо перамагалі з буйным лікам: ФК «Чашнікі» (Чашнікі) — ФК «Полацкгаз» (Полацк) 1: 5; ФК «Шуміліна» — «Камунальнік» (Сянно) 0: 4.

У паўфінале гарадоцкая каманда будзе сустракацца з «Камунальнікам» з Сянно, які з'яўляецца мацнейшай камандай Віцебшчыны апошніх гадоў. Але сёняшні патэнцыял нашай каманды нічым не саступае сенненскай.

Леанід Гаравы

Ад рэдакцыі: Шмат фотаздымкаў на сайце: http://haradok.info

Паводле старонкі: https://vk.com/luch_gorogok

КРЫМІНАЛ

ПАПАЛІСЯ НА КРАДЗЯЖЫ ПРАДУКТАЎ

У Гарадоцкім раёне дзве аднавяскоўкі папаліся на крадзяжу прадуктаў харчавання.

Прэс-служба Віцебскага абласнога ўпраўлення Міністэрства ўнутраных спраў на сваім сайце паведаміла аб раскрыцці крадзяжу прадуктаў харчавання ў адной з вёсак Гарадоччыны і ўзбуджэнні крымінальнай справы.

Паводле інфармацыі прэс-службы ў Гарадоцкі РАУС звярнуўся жыхар вёскі Хвошна 1967 года нараджэння. Гэты жыхар паведаміў, што каля 12 гадзін неўсталяваны злачынец, пракраўся ў яго дом і здзейсніў крадзежпрадуктаўхарчавання. Грамадзяніну нанесена шкода ў памеры 19 рублёў.

Супрацоўнікамі Гарадоцкага РАУС папярэдне ўстаноўлена, што злачынства здзейснілі і жанчыны — 1983 і 1959 года нараджэння. 27 красавіка Гарадоцкім раённым аддзелам Следчага камітэта ўзбуджаная крымінальная справа па ч. 2 арт. 205 КК. Гэты артыкул прыдугледжвае ў залежнасці ад абставін справы пакаранне для двух аднавясковак ад выпраўленчых прац да двух гадоў і да пазбаўленне волі на тэрмін да чатырох.

Т. Гаражанка

МЯСЦОВАЕ ЖЫЦЦЁ

НА БЕЛАРУСКОМ «ПОЛЮСЕ ХОЛОДА»

Сельчане самой холодной «деревни будущего» больше всего мечтают о работе. Городской поселок Езерище включен в пятилетний график благоустройства по Витебской области.

Природные красоты края влекут сюда все больше дачников, в том числе соседей-россиян,дажеизтакихрегионов, как Санкт-Петербург, Мурманск, а езерищенская молодежь, наоборот, уезжает искать счастья в города. Председатель сельисполкома Владимир Катаржевский объясняет такую тенденцию проблемой с трудоустройством:

— В 70-е годы прошлого столетия у нас проживало около 5 тысяч человек. Достаточно развитый поселок, в котором жизнь била ключом. В Езерище работали молокозавод, хлебозавод, КХП, леспромхоз, ПМК, больница с родильным отделением, хирургией, широко известен был комбинат бытового обслуживания с цехом массового пошива одежды и вязальным цехом. Люди активно занимались сельским хозяйством. Было четыре больших стада коров. Сегодня хорошо если буренок с десяток осталось. Большинство людей работают в образовании, сфере обслуживания. Сельхозпредприятие реорганизовано, земли присоединили к соседнему хозяйству. У нас остались только две фермы и мехдвор.

В поселке работают два магазина райпо, один — Городокской птицефабрики и два частных, есть, опять же частные, гостиница и кафе. У райпо тоже имеется кафе. Медобслуживание представлено врачебной поликлиникой и больницей сестринского ухода.

Чтобы прокормить семьи, многие ездят на заработки в Россию, где трудятся на свинокомплексах. До Невеля отсюда 20 километров, до Великих Лук – 80, столько же и до Витебска. Сельисполком помогает искать варианты работы тем, кто в ней нуждается. Владимир Иванович утверждает, что обошли каждый дом, всех безработных взяли на карандаш. Правда, предложить могут лишь сезонный вариант: собирать камни на полях сельхозпредприятия, благоустраивать территорию сельсовета.

Гуляя по колоритным улицам поселка, обратил внимание, что в большинстве своем хозяева домов заботятся о порядке, можно даже увидеть оригинальные примеры дворового декора. А вот уличные дороги, даже в самом центре Езерища, удручают своим видом – повсюду рытвины, канавы, лужи. Это одна из острейших проблем, но пока в бюджете на основательный ремонт денег нет. И жители, и сельисполком уповают на программу по благоустройству. Владимир Катаржевский перечисляет грядущие преобразования:

— Капитальный ремонт с модернизацией здания ждет больницу сестринского ухода, среднюю школу, Дом культуры, много домов жилого фонда. Приведем в порядок более трех километров дорог, обустроим две детские площадки. Также в программу заложены работы по уличному освещению, замена двух километров сетей водоснабжения и полкилометра канализации, 240 метров теплосетей. Планируются ремонт республиканской дороги М8 вдоль поселка и другие преобразования.

К разговору подключается председатель местной ветеранской организации, общественница Нина Подмазова, которая забежала по делам в сельсовет:

— Поселок – въездные ворота в Беларусь — оставляет у гостей первое впечатление о стране.

Нина Егоровна много лет руководила школой-интернатом для слабослышащих детей. Затем на базе учреждения открыли детскийдом,которыйтожедавал работу многим людям. Когда же школу-интернат закрыли, некоторое время работал социально-педагогический центр, но позже его перенесли в райцентр. Сейчас красивое, ухоженное здание с колоннами, где некогда воспитывали сирот, в центре поселка ждет новых хозяев. Один аукцион по его продаже прошел, желающих приобрести этот лот не нашлось. В сельисполкоме озабочены тем, что, несмотря на уникальное географическое расположение, красивейшую природу(двaприродоохранных заказника, самое большое озеро в области), богатую историю, выгодную логистику, инвесторы особого интереса не проявляют. Да и местные жители не особо стремятся организовать свое дело.

А ведь возможностей заняться своим бизнесом хватает. Например, как рассказали в сельисполкоме, людей обслуживает выездная парикмахерская из райцентра раз в неделю. Много ли надо средств и времени, чтобы закончить те же курсы парикмахера и открыть свое дело даже на дому...

Много интересного о вехах жизнипоселкаможетрассказать его старейшая жительница Наталья Крынчукова, которая готовится отметить вековой юбилей. Активности этой женщины могут позавидовать и те, кто куда моложе. Она помнит, как проходила в этих краях коллективизация, пережила ужасы военного лихолетья, может поведать, насколько сложно было поднимать из руин поселок. Всю жизнь отработала в землеустроительной службе. Наталья Арсентьевна помнит те времена, как будто все было вчера:

— Сама измеряла участки, видела, как деревня прирастала новыми домами и улицами. В 1957 году Езерище стало городским поселком и до 1962-гобылоцентромЕзерищенского района. Здесь я провела всю жизнь, вырастила дочь (двоих детей потеряла во время войны), похоронила троих мужей. Сейчас вот одна, но не горюю, ухаживаю за огородом, рукодельничаю. Когда-то даже ремесленничество оформила и продавала свои работы, а сейчас все бесплатно раздаю. Вот носочки детские вяжу, пока не пришло время заняться огородами. Дочь и внуки из Москвы часто приезжают. Когда заскучаю, включаю скайп. Родные всегда на связи.

Одна из интересных особенностей поселка – метеостанция. Из деревни Бычиха ее сюда перенесли в 1955 году. Начальник станции Татьяна Киреева здесь с 2000 года:

— Когда-то работали вшестером, но после оптимизации остались я и техник-лаборант Наталья Дерибина. Результаты погодных наблюдений (скорость ветра, высоту облаков и другие параметры) мы сами фиксируем дважды, в 9 часов утра и в 21 час, и отправляем в Минск, в остальное время каждые три часа все делает автоматика.

Раньше на станции была в штатном расписании ставка техника-агрометеоролога: «Я даже успела поработать на этой должности, ездила по полям, анализировала всхожесть культур. Какой только живности не наблюдала, колеса по лесным тропинкам, благо от медведя Бог уберег. Теперь изучать в радиусе ближайших 10 километров нечего, вот и должность упразднили».

В местной школе 117 учеников и 39 работников. Директор Николай Тычина, педколлектив, ученики ждут, что скоро учреждение заиграет новыми красками. На капитальный ремонт выделено 1,5 миллиона рублей.

Николай Иванович приехал сюда из Ушачского района 44 года назад по распределению, влюбился в красоты края, да так и остался. Говорит, что и молодежь из учительских династий, которые решили связать судьбу с педагогикой, возвращается. Новые кадры работают в школе с большой отдачей. Недавно в коллектив влились сразу две бывшие выпускницы – Янина Михайлова и Екатерина Дервоед. Николай Иванович не сомневается — с грядущим преображением поселок ждут лучшие времена.

КОММЕНТАРИЙ

Заместитель председателя Комитета по архитектуре и строительству Витебского облисполкома, главный архитектор области Юрий ВЫЖИКОВСКИЙ:

— На основании поручения Президента в Витебской области разработан график благоустройства поселков городского типа на 5 лет. Согласно этому плану, планируем в год благоустраивать по два населенных пункта этой категории. За основу взят поселок Копысь, который Глава государства поставил как пример для преобразований в сельской местности, где социальные стандарты максимально приближены к городским. В этом ключе институтом «БелНИИПградостроительства» и Министерством архитектуры истроительстваразработана концепция «деревни будущего», которая может быть применена не только к крупным сельским населенным пунктам, но и малым, где есть реальный потенциал для развития.

Наша задача — совместно с местной властью и жителями создать условия, чтобы деревня не только становилась краше и уютнее, но и получила экономический толчок. Езерище не случайно на первых позициях в регионе в плане благоустройства. То, как выглядят приграничные населенные пункты, отражается на восприятии гостями имиджа страны. В сравнении с восточными соседями по части благоустройства мы смотримся более выигрышно. Об этом пишут российские СМИ. Хотелось бы большего, чтобы туристы оценили не только гостеприимство, но и европейский порядок, комфорт для путешествия. Приграничный населенный пункт с развитой инфраструктурой определенно станет и более привлекательным для потенциальных инвесторов.

Андрей Захаров

www.sb.by

ДЗЯРЖІДЭАЛОГІЯ

ПАКУТЛІВАЯ ПРАЦА БЕЛАРУСКІХ ІДЭОЛАГАЎ

Дзяржаўным ідэолагам і сёння ёсць чаму вучыцца ў сваіх камуністычных папярэднікаў. Напрыклад, уменню кампенсаваць слабасць ідэй моцнай медыйнай інфраструктурай.

Неяк ціха і незаўважна ў Беларусі прайшоў 15-гадовы юбілей ідэалагічнага семінара, які прыраўняў ролю ідэалогіі для дзяржавы да ролі імуннай сістэмы для жывога арганізма.

Сціпласць, як высветлілася, упрыгожвае не толькі маладых дзяўчат, але і работнікаў ідэалагічнай вертыкалі. Такая асаблівасць прафесіі, якая для простага чалавека на першы погляд не толькі не бачная, але і не патрэбная.

Іншая справа — аўтар азбукі паліталогіі. Без пастаяннага звароту да афіцыйных тэкстаў у інфармацыйнай прасторы яму не абысціся. Дзякуй сучасным тэхналогіям — сёння для паспяховага пошуку патрэбнай цытаты не абавязкова перабіраць карткі ў картатэках бібліятэк…

Мафіёзі па-за канкурэнцыяй

Скарыстаюся вопытам «шэрага кардынала» савецкай партыйнай наменклатуры і адкрыю даклад адзінага палітыка (АП) на ідэалагічным семінары, каб знайсці патрэбную цытату. Думаю, вось гэтая падыходзіць: «Грамадства не можа існаваць без цэласнага зводу ідэй, каштоўнасцяў і нормаў, якія аб'ядноўваюць усіх грамадзян (вылучана ў афіцыйным тэксце дакладу. — С.Н.). Дзяржава без ідэалогіі, як і чалавек без думкі, не можа жыць і развівацца, тым больш супрацьстаяць унутраным і знешнім пагрозам і выклікам».

Цікава, калі на вуліцы якога-небудзь беларускага населенага пункта папрасіць першых сустрэчных пералічыць асноўныя ідэі, каштоўнасці і нормы, што аб'ядноўваюць беларусаў, дык якая будзе верагоднасць супадзення адказаў?

Не здзіўлюся, калі яна апынецца блізкай да нуля. Але не варта спяшацца з высновай з нагоды няздольнасці беларускай дзяржавы «жыць і развівацца». Рэспандэнтам складана адказваць на адкрытыя пытанні, г.зн. пытанні, якія не ўтрымліваюць падказкі ў выглядзе набору адказаў. Такая прырода грамадскага меркавання. Нічога спецыфічна беларускага ў гэтым няма.

Праілюструю дадзенае сцвярджэнне прыкладам з часопіса Інстытута сацыялогіі НАН РБ «Сацыялагічны альманах» за 2010 год. На старонцы 164 прыведзеныя адказы на пытанне: «Хто сёння мае поспех у беларускім грамадстве?». Абмяжуюся крайнімі адказамі, якія рэспандэнты абралі са спісу: крымінальна-мафіёзныя структуры — 74,3%, працавітыя — 4,7%. Якая аднадушнасць! Якая цэласнасць «зводу ідэй, каштоўнасцяў і нормаў»! Спаць можна спакойна. Беларусам ёсць што супрацьпаставіць «унутраным і знешнім пагрозам і выклікам».

І вось як такое неардынарнае размеркаванне адказаў каментуе аўтар артыкула «Фарміраванне грамадзянскай культуры як сістэмная задача палітычнага працэсу ў Беларусі» С. Рыбчак: «У рэйтынгу сацыяльнага поспеху сучаснае беларускае грамадства аддае адназначна прыярытэт тым сацыяльным групам, дасягненне высокага статусу якімі забяспечана, як уяўляецца, іх імпліцытнай адмовай ад прававых або маральных рэгулятараў уласнай прафесійнай дзейнасці».

Мудрагеліста, але калі некалькі разоў перачытаць і з дапамогай Вікіпедыі замяніць прыметнік «імпліцытная» на «прыхаваная», то зразумець можна. У Беларусі маюць поспех тыя, хто адмаўляюцца выконваць прававыя і маральныя нормы…

Мультымедыйная аднастайнасць

5 красавіка АП прызначыў Уладзіміра Жаўняка намеснікам сваёй адміністрацыі. Задача перад неафітам пастаўлена неардынарная: асучасніць сістэму ідэалагічнай работы ў краіне. Вось так, не больш, але і не менш.

Як гэта зрабіць у адсутнасць ідэй, АП не патлумачыў. Усе яго рэкамендацыі да зместу ідэалагічнай работы дачынення не мелі. Яны абмяжаваліся выключна яе тэхнічным складнікам. Прапаную чытачам самастойна ацаніць глыбіню рэкамендацый: «У сферы ідэалогіі нам трэба выбудоўваць добрую сістэму. І прамой працы з людзьмі. І асучасніваць яе. Таму што ездзіць па працоўных калектывах і з імі весці дыялог, размаўляць — гэта вельмі важна, заўсёды з людзьмі трэба размаўляць».

Пра што размаўляць — задача не тое каб другасная, а сітуатыўная. Сёння на першым плане могуць апынуцца надоі, заўтра — канстытуцыйны рэферэндум.

Дазволю сабе яшчэ адну цытату: «Нам патрэбны такі чалавек, які будзе ўмець і сам размаўляць з людзьмі, і займацца са сродкамі масавай інфармацыі, арганізоўваць іх, і іншымі пытаннямі, якія тычацца ідэалогіі нашай дзяржавы. Гэта ідэалагічная праца, гэта асноўнае».

Прынцып «два ў адным», мабыць, лепей і не сфармуляваць. Але ўлічваючы, што Жаўняк — чалавек ваенны, я паспрабую зрабіць свой унёсак у разуменне дадзенага прынцыпу: ёсць боегалоўка і ёсць сродак яе дастаўкі. Адно без другога не існуе, тым не менш блытаць іх не варта.

У адпаведнасці з гэтай логікай, прызначаючы Ірыну Акуловіч генеральным дырэктарам рэспубліканскага ўнітарнага прадпрыемства «Беларускае тэлеграфнае агенцтва», АП скіроўвае яе наступнай фразай: «Не скажу, што гэта ўжо такая цяжкая ў вас ноша». Усё правільна. У адрозненне ад «чыстага» ідэолага Жаўняка, зона адказнасці Акуловіч абмежаваная «сродкам дастаўкі». Выраб «боегалоўкі» для яе другасны…

Тут варта нагадаць чытачам, што «Дэмакратыя ў Рэспубліцы Беларусь ажыццяўляецца на аснове разнастайнасці палітычных інстытутаў, ідэалогій і поглядаў» (артыкул 4 Канстытуцыі РБ). Але на чыноўнікаў дадзены артыкул Канстытуцыі не распаўсюджваецца. Яны заклапочаныя прасоўваннем не разнастайнасці, а дзяржаўнай палітыкі. Яны заклапочаныя тэхнічным бокам.

Сяргей Нікалюк
"Новы час"

РЭАХА АКЦЫІ

ПРАРАСЕЙСКАЯ «ПЯТАЯ КАЛЁНА» НА ВУЛІЦАХ МЕНСКУ

Шэсьце па цэнтру Менску «Несьмяротнага палку» — самы вялікі дэмарш прарасейскіх сілаў у Беларусі пасьля Крыму, а можа, і ўвогуле за ўвесь час незалежнай Беларусі. І гэта выклік для ўладаў, якія апынуліся ў пэўнай разгубленасьці.

Што засьведчыла акцыя «Несьмяротны полк»

Ну вось і дачакаліся. Па галоўным менскім праспэкце прашпацыравала шэсьце колькасьцю паўтары тысячы, якое не хавала сваёй прарасейскай скіраванасьці.

Пад выглядам шанаваньня памяці Перамогі была дэманстрацыя палітычнай ляяльнасьці суседняй краіне.

Калёна была добра арганізаваная, адчувалася грунтоўная падрыхтоўка, у вялікай колькасьці прысутнічала адпаведная атрыбутыка. Георгіеўскія стужкі — гэта кветачкі. Людзі, якія несьлі партрэты Леніна і Сталіна, не хавалі сваёй настальгіі па СССР, жаданьня вярнуцца туды. Маладзёны ішлі з майкамі «Армия России», «Донецкая Народная Республика», «Вежливые люди», з расейскім гербам. Фактычна кіраваў калёнай лідэр «Русі маладой» Сяргей Лушч. Усе разумелі, што акцыя адбываецца ў піку ўладам, бо афіцыйнае мерапрыемства праходзіла з другога боку плошчы Перамогі.

Актыўна дамагаўся дазволу на дэманстрацыю «Несьмяротнага палку» экс-дэпутат Палаты прадстаўнікоў і адзін з нядаўніх кіраўнікоў Камуністычнай партыі Беларусі Валеры Драко. Шпацыраваў у калёне старшыня Менскай гарадзкой арганізацыі Беларускай патрыятычнай партыі (якую ўзначальвае былы кандыдат у прэзыдэнты, а цяпер дэпутат Палаты прадстаўнікоў Мікалай Улаховіч) Уладзімер Навасельскі. Былі прадстаўнікі Беларускага славянскага камітэту, актывісты праваслаўных арганізацый. Узялі ўдзел у шэсьці афіцыёзныя палітолягі Аляксей Дзермант і Аляксандар Шпакоўскі, якія не вылазяць з розных ток-шоў на беларускіх тэлеканалах. То бок гэта ўсё людзі з прыўладных структур.

Расейскае інфармацыйнае агенцтва «Спутник» па выніках сьвяткаваньня Дня Перамогі дало загаловак: «„Несьмяротны полк" прайшоў у сераду па ўсёй Беларусі». Тут яно трохі выдала жаданае за існае. Усё ж людзі з партрэтамі загінулых продкаў ішлі ў рамках афіцыйных мерапрыемстваў пад назвай «Беларусь памятае».

Але парадокс у тым, што абсалютная большасьць людзей, якія ішлі з партрэтамі, былі ўпэўненыя, што ўдзельнічаюць у акцыі «Несьмяротны полк». Бо жывуць у расейскай інфармацыйнай прасторы і глядзяць на сьвет праз павелічальнае шкло фэдэральных тэлеканалаў РФ. Вось гэтае стыхійнае, да канца не ўсьвядомленае адчуваньне сябе часткай «русского мира», можа, і ёсьць самае небясьпечнае.

Беларускія ўлады не хавалі сваёй разгубленасьці. Спачатку менскі гарвыканкам забараніў шэсьце «Несьмяротны полк». Афіцыйнага дазволу так і не было. Але 8 траўня зьявілася вусная дамоўленасьць, што ўлады ня будуць перашкаджаць шэсьцю.

Адзінае, што прыдумалі ўлады, каб не дапусьціць удзельнікаў калёны на плошчу Перамогі, — гэта паставілі турнікеты і доўга, старанна аглядалі людзей з мэталашукальнікамі.

Сам Лукашэнка няўклюдна апраўдваўся — маўляў, гэта ў Беларусі першымі прыдумалі хадзіць на гэтае сьвята з партрэтамі загінулых воінаў, мы і ня думалі нічога забараняць. Добрая міна пры дрэннай гульні.

Чаму дазволілі

Памятаеце, пасьля Дня Волі Аляксандар Лукашэнка ў катэгарычнай форме запатрабаваў ад міністра ўнутраных спраў Ігара Шуневіча жорстка перапыняць усе несанкцыянаваныя акцыі. Але разагнаць міліцэйскім спэцназам гэтае шэсьце не адважыліся. Чаму?

Некалькі прычын. Найперш, не хацелася псаваць сьвята, якому ўлады аддаюць надзвычай вялікую ўвагу. Па-другое, улады, думаю, не чакалі, што шэсьце прыме такі яркі, выразны прарасейскі характар.

Па-трэцяе, адна справа — біць дубінкамі апазыцыю, людзей зь бел-чырвона-белымі сьцягамі. Гэта ворагі рэжыму, іх не шкада. А тут жа людзі палітычна родныя. Ідэю настальгіі па СССР доўгі час выказваў сам Лукашэнка.

Дарэчы, выступ на ўрачыстым паседжаньні, прысьвечаным Дню Перамогі, міністра абароны Беларусі Андрэя Раўкова быў проста фэнамэнальны. Дасюль я думаў, што ён проста савецкі генэрал, а аказваецца, што яшчэ і сталініст. Такога гімна сталінізму даўно не было ў беларускім афіцыйным дыскурсе. Раўкоў фактычна вярнуўся да вэрсіі часоў СССР, што разгром фашызму быў перамогай савецкага грамадзкага і дзяржаўнага ладу.

Нарэшце, па-чацьвёртае — і галоўнае. Мала таго, што разгон акцыі «Несьмяротны полк» выклікаў бы пэўны скандал у адносінах з Расеяй. Гэта было б паўбяды. Вось блогераў Regnum пасадзілі на год за краты, не пабаяліся рэакцыі Масквы…

У любым выпадку гэты прарасейскі дэмарш 9 траўня — сур'ёзны выклік для рэжыму Лукашэнкі. Дасюль тое, што ўлады не кантралююць беларускую масавую сьвядомасьць, што на яе значна больш уплывае суседняя дзяржава, было толькі фактам сацыялёгіі. Акцыя на Дзень Перамогі паказала, што гэтая праблема стала палітычнай зьявай, трансфармуецца ў палітычнае дзеяньне. Мы выразна ўбачылі ў цэнтры сталіцы прарасейскую «пятую калёну». І з гэтым трэба нешта рабіць.

Меркаваньні, выказаныя ў блогах, перадаюць погляды саміх аўтараў і не абавязкова адлюстроўваюць пазыцыю рэдакцыі.

Валер Карбалевіч
(працяг на стар. 4)
"Радыё Свабода"

ЕЎРАПЕЙСКІ КАЛЯНДАР

УКРАІНА ДЭКАМУНІЗАВАЛА ДЗЕНЬ ПЕРАМОГІ

Украіна ад 2015 году перайшла на эўрапейскі каляндар ушанаваньня падзеяў, зьвязаных з завяршэньнем Другой усясьветнай вайны і падпісаньнем у 1945 годзе акту аб безагаворачнай капітуляцыі нацысцкай Нямеччыны. 8 траўня адзначаецца ва Ўкраіне як Дзень памяці і прымірэньня.

Сымбалі і назвы

Ва Ўкраіне больш як два дзесяцігодзьдзі пасьля атрыманьня незалежнасьці сымбалем ушанаваньня Другой усясьветнай вайны, якая тады, як і ва ўсіх іншых постсавецкіх краінах, па інэрцыі яшчэ называлася Вялікай Айчыннай, была георгіеўская стужка. Пасьля анэксіі Расеяй Крыму і пачатку расейскай узброенай агрэсіі на Данбасе ў 2014 годзе стужку пачалі ўспрымаць як сымбаль «русского мира», а ўжо ў 2015 годзе ад яе адмовіліся афіцыйна на карысьць кветкі маку.

Упершыню новы сымбаль, зь якім асацыявалася вайна 1939-1945 гадоў, быў прэзэнтаваны ў 2009 годзе на вялікай навуковай канфэрэнцыі ў Кіева-Магілянскай акадэміі, але канчаткова ён быў аформлены толькі ў 2015-м харкаўскім дызайнэрам Сяргеем Мішакіным. У адной выяве адначасова і кветка маку, і крывавы сьлед ад кулі — як перасьцярога ад паўтарэньня вайны.

З канчатковай назвай самой вайны як Другой усясьветнай ва Ўкраіне вызначыліся ў 2017 годзе, калі нацыянальны парлямэнт ухваліў зьмены да закону аб статусе вэтэранаў вайны і гарантыях іх сацыяльнай абароны. Да таго часу ў школьных падручніках гісторыі вайну 1939-1945 гадоў называлі Вялікай Айчыннай.

Дыскусіі на гэтую тэму вяліся вельмі доўга і зь пераменным посьпехам — у 2009 годзе яны завяршыліся на карысьць выкарыстаньня тэрміну «Другая ўсясьветная вайна». Але ўжо праз два гады, падчас прэзыдэнцтва Віктара Януковіча, у школьныя падручнікі вярнулі Вялікую Айчынную вайну, скарацілі інфармацыю пра АУН-УПА, якая змагалася супраць савецкіх войскаў, і цалкам прыбралі згадкі аб Аранжавай рэвалюцыі 2004 году.

У 2015 годзе Вярхоўная Рада Ўкраіны ўхваліла пакет законаў аб дэкамунізацыі ўкраінскага грамадзтва, у якім воіны АУН-УПА атрымалі статус змагароў за незалежнасьць краіны ў ХХ стагодзьдзі, якія ўшаноўваюцца гэтаксама, як і ўдзельнікі вайны, што змагаліся на баку Чырвонай арміі.

Першая хвіліна міру

8 траўня па ўсёй Украіне адбываецца афіцыйнае мерапрыемства «Першая хвіліна міру». Яна пачынаецца за паўтары гадзіны да поўначы. У Кіеве акцыя праводзіцца пры ўдзеле кіраўніцтва дзяржавы ў Нацыянальным музэі гісторыі Украіны ў Другой усясьветнай вайне.

Летась, дарэчы, на гэтай акцыі лунаў бел-чырвона-белы сьцяжок з гербам «Пагоня». Яго трымала дзяўчынка сярод моладзі, якая атачала трыбуны з запрошанымі гасьцямі. Побач лунаалі сьцяжкі іншых дзяржаў — Швэцыі, Турэччыны, Вялікай Брытаніі, Літвы, Канады, Польшчы.

Алена Літвінава
https://www.svaboda.org

ПРАТЭСТ

«ПУ-ТИН! ПУ-ТИН! ПУ-ТИН!» ПРОТИВ «ВОР! ВОР! ВОР!»

Акция накануне инаугурации Путина закончилась задержаниями по всей России. По данным вечер субботы, речь шла о почти 1600 задержанных по всей России. Больше всего — в Москве (592), потом в Челябинске (164) и в Санкт-Петербурге (112).

К 14 часам дня пространство у памятника Пушкину в Москве было заполнено людьми. Сторонники Навального делили площадь со сторонниками президента.

Несколько человек с оранжево-черным флагом и надписью «Национально-освободительное движение» заняли место у постамента памятника и оттуда скандировали «Пу-тин! Пу-тин! Пу-тин!»

Из окружавшей их толпы оппозиционеров добавляли: «Вор! Вор! Вор!» Многие из них пришли на Пушкинскую площадь с нарисованными плакатами — «Мы против вот этого вот всего!», «Открой глаза, ты раб царя!», «Не мешайте нам жить!»

Мэрия Москвы ранее отказалась согласовать акцию оппозиционного политика в центре Москвы и предложила площадки далеко за пределами Садового кольца. Политик от них отказался и призвал единомышленников выйти на Тверскую улицу. В ответ московские власти запретили ему проводить акцию.

Уже через 10 минут после начала акции полицейские в громкоговоритель начали предупреждать участков: «Уважаемые граждане, ваши действия незаконны. Просьба разойтись. В противном случае против вас будет применена физическая сила и спецсредства».

Еще через несколько минут сотрудники полиции активно начали пользоваться и тем, и другим.

Полицейские группами вклинивалась в толпу, хватали людей и тащили их к припаркованным на Тверской автобусам. Некоторых задержанных силой ударяли о корпус машины и пинками по ногам заставляли встать в удобную для обыска позу. Кто-то попадал в полицейские автобусы волоком по асфальту.

Люди в казачьей форме, которые неторопливо прогуливались здесь до начала задержаний, в общей суматохе начали устраивать потасовки и бить людей нагайками. В те моменты, когда полицейские оттесняли толпу, одетые казаками мужчины двигались за цепью силовиков и оттуда атаковали участников акции.

Инициатор акции Алексей Навальный был задержан спустя несколько минут после того, как он появился на Пушкинской площади. Несколько сотрудников полиции схватили его за руки и за ноги и унесли в полицейскую машину.

На самой площади вскоре стало заметно меньше людей: их вытесняли на Страстной бульвар, где цепочки сотрудников полиции сначала делили толпу на плотные группы, а затем быстро и жестко проталкивали подальше от площади. Оказавшиеся заблокированными люди скандировали «Россия без Путина»...

По расчищенному от машин Страстному бульвару то и дело волокли протестующих. Задержания продолжались до тех пор, пока полиция полностью не вытеснила людей с периметра Пушкинской площади и с прилегающих к ней улиц.

Партал "Салідарнасць"

«ТУНЕЯДСКИЙ» ДЕКРЕТ

ОТМЕНЯЮТ БЕЗ ОТМЕНЫ – СПУСКАЮТ НА ТОРМОЗАХ

Просто взять и отменить декрет власть не может — боится потерять лицо. Чем больше деталей мы узнаем о новой версии «антитунеядского» декрета, тем более узким представляется круг попадающих под действие этого документа лиц.

Напомним: декрет «О содействии занятости населения» был принят 25 января 2018 года вместо декрета «О предупреждении социального иждивенчества» от 2 апреля 2015 года, вызвавшего массовое недовольство и уличные протесты. Новый документ выглядит мягче.

На усмотрение местных властей

В мае-июне появится примерный перечень трудных жизненных ситуаций, на основании которых того или иного человека могут исключить из базы «тунеядцев» (теперь эту категорию более корректно называют «трудоспособными гражданами, не занятыми в экономике»).

Для составления перечня Министерство труда и социальной защиты собирает предложения на этот счет от районных властей. Ранее за ними уже были закреплены полномочия освобождать граждан от уплаты сбора именно по указанному поводу.

«Сейчас как раз с учетом практики применения мы определим примерный перечень таких ситуаций, но местным органам власти, собственно говоря, предоставлены самые широкие полномочия. Любую ситуацию они могут признать трудной жизненной в зависимости от индивидуальных особенностей», — отметил в комментарии для Naviny. by начальник управления политики занятости Минтруда Олег Токун.

Такой ситуацией, по его словам, может быть, например, продолжительная болезнь ребенка, за которым нужен уход.

Наличие трудной жизненной ситуации сузит круг лиц, которые попадут под действие обновленного декрета. Особенно заметно это будет в регионах, где уровень бедности выше, чем в Минске. В зону риска попадают семьи, в которых кто-то не работает, а среднедушевые доходы ниже бюджета прожиточного минимума, а также семьи с детьми (в провинции то и другое часто сочетается)…

У кого и насколько потяжелеет жировка

Вместо того чтобы платить сбор, как предполагал прежний декрет, теперь незанятые в экономике должны будут в полном объеме платить за горячую воду, отопление и газ (при наличии газовых котлов).

В Министерстве жилищно-коммунального хозяйства подсчитали, что плата за отопление в стандартной двухкомнатной квартире, где зарегистрировано два работающих и один не занятый в экономике, увеличится примерно на 15 рублей, за горячую воду и газ — примерно на 5-6 рублей в месяц.

Но платить 100% за жилищно-коммунальные услуги «тунеядец» будет только в том случае, если он является собственником жилья. Это обстоятельство также сузит круг лиц, подпадающих под действие декрета.

«Скорее всего, те, кто ведет асоциальный образ жизни, не будут являться собственниками квартир. Родственники уже наверняка позаботились об этом, а шансов стать собственниками у них мало, если они из-за своих вредных привычек или убеждений не работали, не работают и не собираются работать. В конечном итоге мы выйдем, скорее всего, только на тех лиц, которые работают в тени и не платят налоги. Это значительно меньшее количество людей, чем изначально планировалось охватить», — подчеркнула Щербина.

Круг сужается

Если поначалу власти насчитали в стране 470 тысяч «тунеядцев», то в последнее время называется цифра в 250 тысяч. В базу данных, которая составляется по новому декрету, могут попасть, помимо работающих в тени, белорусы, которые постоянно ездят на заработки за границу. Но таких трудовых мигрантов трудно будет найти в стране.

«То есть, под финансовые санкции, под оплату жилищно-коммунальных услуг по полной программе попадает достаточно узкая группа людей», — отметила в комментарии для Naviny. by академический директор Центра экономических исследований BEROC Катерина Борнукова.

Вместе с тем, многие попадут в поле зрения комиссий по трудоустройству.

«Если будет подозрение, что человек занимается незарегистрированной предпринимательской деятельностью, то налоговые органы будут вступать в игру. А если речь идет о неблагополучных слоях населения, то, по сути, комиссия будет играть роль биржи труда просто в принудительном порядке», — предполагает Борнукова.

Спускают на тормозах

В целом по мере того как обновленный декрет обрастает деталями, создается впечатление, что его пытаются спустить на тормозах. «По сути, происходит отмена декрета без его отмены», — отметила Борнукова.

Но власть не может просто отменить «антитунеядский» декрет, чтобы не потерять лицо. Недавно Александр Лукашенко признался, что заставить всех работать — это была его идея.

«Самому президенту нравится эта идея, что либо все должны работать, либо нужно разобраться, почему люди не работают, поэтому задача правительства была, с одной стороны, сформулировать так, чтобы все еще сохранялся декрет, с другой стороны, чтобы люди пострадали от него как можно меньше», — считает Борнукова.

Александр Ярошевич
"Белапан"

Заснавальнік і рэдактар: Гаравы Леанід Антонавіч

Адрас рэдакцыі: 211573, г. Гарадок, вул. Гагарына, д.30Б, кв.16. E-mail: 250318@list.ru Тэл. 8-02139-5-08-52, маб. + 375(29)6723842 (V), Газета выдаецца з сакавіка 1998 г.

Падпісана да друку 16.05.2018 у 17.05 Наклад: 290 асобнікаў. Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў. Друкуецца на абсталяванні аднадумцаў. Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.